

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ

ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»

**БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ НЕПЕРЕРВНОЇ
ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**

**КАФЕДРА МЕТОДИКИ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ТА
СОЦІАЛЬНО- ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН**

ЕЛЕКТРОННИЙ НАВЧАЛЬНИЙ КУРС

***МУЛЬТИМЕДІЙНА ПРЕЗЕНТАЦІЯ ЯК СКЛАДНИК
КОМПЛЕКСНОГО МЕТОДИЧНОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ***

Біла Церква - 2022

Рекомендовано до друку рішенням засідання кафедри методики професійної освіти та соціально-гуманітарних дисциплін Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти (*протокол №6 від 06.06.2022 року*)

Автор-розробник:

Петрушак Оксана Михайлівна, старший викладач кафедри методики професійної освіти та соціально-гуманітарних дисциплін

Мультимедійна презентація як складник комплексного методичного забезпечення освітнього процесу : електронний навчальний курс/Оксана Петрушак. Біла Церква: БІНПО, 2022 р. 33 с.

ПЕРЕДМОВА

Електронний навчальний курс «Мультимедійна презентація як складник комплексного методичного забезпечення освітнього процесу» має на меті допомогти професійному розвитку педагогічних працівників закладів П(ПТ)О та якісно організувати змішане навчання у закладах освіти, виходячи з потреб та інтересів здобувачів освіти для здійснення підготовки конкурентоспроможних фахівців на міжнародному, національному та регіональному ринках праці. Курс містить обґрунтування доцільності використання мультимедійних презентацій як ефективного інструменту реалізації КМЗ, особливості принципу дизайну та порівняльну характеристику цифрових застосунків для створення інформаційно-презентаційного навчального матеріалу.

Бюджет навчального часу становить 6 годин, із яких: лекції (2 год.), семінарське заняття (4 год.).

Категорія слухачів: *педагогічні працівники закладів професійної (професійно-технічної) освіти галузі знань 01 «Освіта».*

ТИПОВА ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ЕЛЕКТРОННОГО КУРСУ

«МУЛЬТИМЕДІЙНА ПРЕЗЕНТАЦІЯ ЯК СКЛАДНИК КОМПЛЕКСНОГО МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ»

Пояснювальна записка

Актуальність електронного курсу *«Мультимедійна презентація як складник комплексного методичного забезпечення освітнього процесу»* визначається оновленням професійно-технічної освіти та впровадженням державних стандартів з конкретних робітничих професій на модульно-компетентнісній основі. Зокрема, Концепція реалізації державної політики у сфері професійної (професійно-технічної) освіти “Сучасна професійна (професійно-технічна) освіта” на період до 2027 року, визначає необхідність реформування освітнього середовища. Важливим напрямом вбачається модернізація освітнього середовища, що забезпечує інноваційність, доступність, прозорість, гнучкість освітнього процесу. Значна увага приділяється удосконаленню системи підготовки педагогічних працівників та їх компетентнісного розвитку.

Сучасність формує нові вимоги до освітнього середовища, сутності, змісту та організації занять. Мультимедійні технології, зокрема комп’ютерні презентації дозволяють активізувати навчальний процес, зробити його більш цікавим. Це дозволяє змістити акцент із засвоєння інформації на розвиток творчих здібностей здобувачів освіти та вдосконалення їх практичних вмінь у використанні цифрових технологій. На сьогодні актуальним питанням є розробка якісних програм з впровадження цифрової освіти. Тому найпростішим та дієвим інструментом реалізації КМЗ в умовах змішаного навчання є мультимедійні технології, зокрема комп’ютерні презентації. Мультимедійні

презентації є актуальною новітньою технологією, яка покращує інформативність та ефективність освітньої і виховної діяльності педагогічного працівника.

Мета Типової програми полягає в сприянні розвитку цифрової компетентності педагогічних працівників закладів П(ПТ)О щодо основ комп'ютерного дизайну для створення, оформлення та використання мультимедійних презентацій в освітньому процесі.

Основні завдання:

- поглиблення знань про навчально-методичні і психолого-ергономічні вимоги до мультимедійних презентацій.
- розширення уявлення про особливості створення і оформлення мультимедійних презентацій.
- розвиток методичної майстерності використання мультимедійних презентацій педагогічними працівниками закладів професійної (професійно-технічної) освіти.

Навчальні заняття заплановано у формі лекції, семінарських занять, тестів і самотестів.

Навчально-методичне забезпечення Типової програми представлено науково-методичними матеріалами (лекції, семінарські заняття, тести) і списком рекомендованих джерел відповідно до тематики програми.

Профіль Типової освітньої програми електронного навчального курсу <i>«Мультимедійна презентація як складник комплексного методичного забезпечення освітнього процесу»</i>	
Обсяг курсу	0,2 ЄКТС-кредит На опанування матеріалів електронного курсу передбачено 6 академічних годин, що відповідають 0,2 ЄКТС-кредиту
Рівень програми	Безперервний професійний розвиток фахівців шляхом формальної, неформальної та інформальної освіти

A	Мета	
	сприяння розвитку цифрової компетентності педагогічних працівників закладів П(ПТ)О щодо основ комп'ютерного дизайну для створення, оформлення та використання мультимедійних презентацій в освітньому процесі	
B	Характеристика Типової програми	
1.	Функціональна спрямованість	Розвиток цифрової компетентності педагогічних працівників закладів П(ПТ)О щодо основ комп'ютерного дизайну для створення, оформлення та використання мультимедійних презентацій в освітньому процесі
2.	Фокус Типової програми	Акцент на розвиток ключових компетентностей фахівців із питань: <ul style="list-style-type: none"> • ефективного поєднання онлайн навчання з аудиторним навчанням; • використання цифрових інструментів для контролю активності та ефективності, щоб управляти прогресом слухачів. • поєднання основних аспектів застосування засобів мультимедіа у навчальному процесі при проведенні різних видів занять • проектування та проведення занять із застосуванням мультимедійних презентацій
3.	Орієнтація типової програми	Типова програма електронного курсу орієнтована на розвиток методичної, спеціальної, інноваційної та комунікаційної компетентностей педагогічних працівників

4.	Особливості Типової програми	<p>Типова програма електронного курсу спрямована на розвиток цифрових компетентностей сучасного педагога.</p> <p>Типова програма складається із лекції та 2 (двох) семінарських занять.</p> <p>Проходження навчання завершується відповідним видом контролю (тести).</p>
5.	Цільова група	<p>Електронний курс розроблено для курсів підвищення кваліфікації всіх категорій педагогічних працівників закладів професійної (професійно-технічної) освіти за різними формами навчання (очною, заочною, очно-дистанційною).</p>
С	Професійні вимоги (компетенції) і продовження навчання	
1.	Професійні вимоги (компетенції)	<p>Визначає посадова інструкція фахівця</p>
2.	Продовження навчання	<p>Типова програма передбачає можливість подальшого розширення та поглиблення знань, умінь, розвитку цифрової компетентності педагогічних працівників закладів П(ПТ)О щодо основ комп'ютерного дизайну для створення, оформлення та використання мультимедійних презентацій в освітньому процесі</p>
D	Стиль і методика навчання	
1.	Підходи до викладання і навчання	<p>Навчання проходить за різними моделями (очною, дистанційною, дистанційно-очною) із використанням інноваційних технологій навчання дорослих: інтерактивних лекцій, практичних завдань, тести для самоперевірки і самоконтролю,</p>

		корисні матеріали для використання в професійній діяльності, рекомендації, поради.
2.	Система оцінювання	Результат навчання за Типовою програмою оцінюється (зараховано/ не зараховано): тести і самотести за результатами чотирьох змістових модулів
Програмні компетентності		
1.	Інтегральна компетентність	здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері професійної діяльності або в процесі навчання, що передбачає проведення дослідження, використання теорій і методів менеджменту, педагогіки і психології на практиці
2.	Загальні компетентності	здатність інтегрувати знання із сучасної філософії та соціології освіти, освітньої політики й економіки освіти в цілісну стратегію професійної діяльності на засадах людиноцентризму, демонструвати відповідні цінності професійної діяльності.
3.	Фахові компетентності	<i>андрагогічна компетентність</i> – уміння визначати освітні потреби і запити, урахувати особливості мотивації, процесу навчання, застосовувати технології модерації, фасилітації, супервізії, визначати результати навчання, спонукати до рефлексії; <i>науково-методична компетентність</i> – здатність організувати безперервний професійний розвиток у системі формальної і неформальної освіти; оцінювати рівень професійної компетентності; <i>інноваційно-дослідницька</i> – здатність інноваційно

		<p>вирішувати наукові / практичні професійні завдання; планувати, організовувати та здійснювати експериментальні дослідження щодо визначення оптимальних умов функціонування освітніх організацій, розвитку суб'єктів освітнього процесу; психологічного супроводу й підтримки інноваційних освітніх форм і методів;</p> <p>компетентність з інформальної освіти та професійно-особистісного розвитку – здатність організовувати професійний саморозвиток, самонавчання, самовдосконалення і самореалізацію впродовж життя шляхом формальної, неформальної та інформальної освіти; розвивати (саморозвивати) і вдосконалювати (самовдосконалювати) професійно важливі якості особистості, цінності, що спрямовані на всебічний розвиток особистості всіх суб'єктів освітнього процесу як найвищої цінності суспільства тощо;</p> <p>психологічно-фасилітативна компетентність – усвідомлення ціннісної значущості фізичного, психічного і морального здоров'я суб'єктів освітнього процесу, здатність сприяти їхньому творчому становленню та індивідуалізації;</p> <p>цифрова компетентність – здатність фахівця орієнтуватися в інформаційному просторі, отримувати інформацію та оперувати нею відповідно до власних потреб і вимог сучасного високотехнологічного інформаційного суспільства, нарощувати обсяги інформації.</p>
--	--	--

F	Програмні результати навчання	
	Знання і розуміння	<ul style="list-style-type: none"> ✓ теоретичні відомості про основні принципи дизайну та стильового оформлення презентації; ✓ методичні, психологічні, дидактичні вимоги до мультимедійних засобів навчання; ✓ особливості створення мультимедійних презентацій
1.	Розвинені вміння	<ul style="list-style-type: none"> ✓ вдало поєднувати основні аспекти застосування засобів мультимедіа у навчальному процесі при проведенні різних видів занять; ✓ проєктувати заняття із застосуванням мультимедійних презентацій; ✓ проводити заняття із використанням мультимедійних презентацій
2.	Диспозиції (цінності, ставлення)	

Ключові слова

Мультимедійні презентації, мультимедіа, цифрові технології, освітнє середовище, принципи дизайну, педагогічні умови, творчі здібності здобувача освіти, змішане навчання, комплексне методичне забезпечення, освітній процес

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ВИКЛАДУ І ЗАСВОЄННЯ МАТЕРІАЛІВ ЕЛЕКТРОННОГО НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

з/п	Тематичний план	Форми заняття, кількість годин			
		Лекція	Семінарське заняття	Самостійна робота	Усього годин
1.	Тема 1. Мультимедійна презентація як складник комплексного методичного забезпечення освітнього процесу	2			2
2.	Тема 2. Проектування структури заняття з використанням мультимедійної презентації		2		2
3.	Тема 3. Програмні засоби створення інформаційно-презентаційних навчальних матеріалів для змішаного навчання		2		2
	Усього годин	2	4		6

Тема 1.

МУЛЬТИМЕДІЙНА ПРЕЗЕНТАЦІЯ ЯК СКЛАДНИК КОМПЛЕКСНОГО МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

План лекції

1. Важливість мультимедійної презентації в системі змішаного навчання.
2. Організація звітності щодо виробничого навчання за допомогою цифрових застосунків.
3. Етапи та вимоги щодо розроблення навчальних презентацій.
4. Особливості оформлення інформаційно-презентаційного навчального матеріалу під час створення електронного навчального курсу.

ІНФОРМАЦІЯ ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ

1. Важливість мультимедійної презентації в системі змішаного навчання

Карантинні обмеження та дистанційне навчання виявилися серйозними перешкодами для продовження освітнього процесу в ЗП(ПТ)О, оскільки практичні заняття було складно адаптувати в цифровий формат. Раптові зміни не залишали достатньо часу для комплексної підготовки викладачів, планування і розробки електронних уроків. До пандемії цифрові технології систематично застосовували лише окремі заклади та викладачі. Найбільше постраждали ті, хто не мав попереднього досвіду дистанційного викладання, відповідно, це негативно вплинуло на якість надання освітніх послуг студентам в ЗП(ПТ)О.

На сьогодні актуальним питанням є розробка якісних програм з впровадження цифрової освіти за допомогою інтерактивних модулів, віртуальних симуляторів, навчальних відео та 3D-анімацій.

Найпростішим та дієвим інструментом реалізації КМЗ в умовах змішаного навчання є мультимедійні технології, зокрема комп'ютерні презентації, які дозволяють активізувати навчальний процес, зробити його інтерактивним та таким, що запам'ятовується. Це дозволяє поєднувати засвоєння інформації та

розвиток творчих здібностей здобувачів освіти, а також вдосконалення їх практичних вмінь у використанні цифрових технологій. Мультимедійні традиційні, інтерактивні, відео-презентації є актуальною новітньою технологією, яка покращує інформативність та ефективність освітньої і виховної діяльності педагогічного працівника.

І одразу виникає запитання: Яке ж рішення? пропонує нам Міністерство Освіти та науки України згідно рекомендацій (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/2020/zmyshene%20navchanny/zmishanenavchannia-bookletsreads-2.pdf>)

Приклад провідних університетів світу свідчить, що якісна освіта можлива і за суттєво меншої кількості аудиторних занять, ніж в українських закладах освіти. Але це вимагає грамотного застосування онлайн-технологій з відповідними методичними підходами, що забезпечують ефективне поєднання безпосередньої та опосередкованої форми взаємодії у вигляді змішаного навчання.

Реалізацію цілей змішаного навчання забезпечує цифрова грамотність — це вміння використовувати онлайн-технології та опановувати нові. Це основа для чотирьох ключових компетентностей, які необхідні викладачам для роботи в змішаному навчанні.

Інтеграція технологій — здатність ефективно поєднувати онлайн навчання з аудиторним навчанням.

Використання даних — здатність використовувати цифрові інструменти для контролю активності та ефективності, щоб управляти прогресом слухачів.

Персоналізація — здатність створювати навчальне середовище, яке дозволяє слухачам реалізувати власні цілі, темп та/або спосіб навчання.

Онлайн-взаємодія — здатність налагодити ефективну онлайн-взаємодію зі слухачами та слухачів між собою.

Для створення якісного навчального онлайн-контенту (презентації, відео тощо), проведення вебінарів використовується відповідне програмне забезпечення.

Які види діяльності застосовуються у змішаному навчанні?

При плануванні видів діяльності необхідно трансформувати звичні види занять у форми взаємодії суб'єктів навчання, що можуть здійснюватися синхронно та асинхронно, а також в організовану самостійну роботу слухача. Запропоновано відійти від традиційного розподілу на лекції, семінари, лабораторні, практичні та планувати роботу як набір діяльностей, кожна з яких можна умовно віднести до однієї з двох категорій:

- контактні години — передбачають безпосередню взаємодію учасників навчального процесу між собою в аудиторії;
- онлайн-діяльність — передбачає опосередковану взаємодію учасників навчального процесу між собою та з контентом в аудиторії чи за її межами засобами онлайн-технологій.

Згідно рекомендацій запропоновано спланувати види навчальної діяльності слухачів як циклічну послідовність активностей, що відображатимуть етапи навчального процесу, а форми взаємодії підбирати залежно від завдань, ресурсу часу й технічних можливостей.

Ваша власна модель може мати унікальний вигляд і комбінувати ці види діяльності. Рівень деталізації структури дисципліни, ефективність поєднання різних видів діяльності слухача за обома категоріями залежить від педагогічної майстерності й досвіду викладача. Крім того, кожна активність не залежно від виду навчальної діяльності передбачає використання цифрових застосунків.

Про необхідні цифрові компетентності можна дізнатися з інструмента самооцінювання «Колесо цифрових компетентностей». Воно складається з 16 цифрових компетентностей і за результатами самооцінювання надає поради щодо дій і ресурсів, які допоможуть їх покращити. Інструмент доступний англійською мовою, проте за допомогою можливостей Google самооцінювання можна здійснити українською мовою.

2. Організація звітності щодо виробничого навчання за допомогою цифрових застосунків.

Можливість проходження виробничої практики на підприємстві насамперед залежить від його спроможності прийняти здобувачів освіти. Під час виробничого навчання потрібно забезпечити доступ здобувачів освіти до часу, ресурсів, засобів та відповідного досвіду для безпечного вивчення та відпрацювання всіх вимог відповідно до запланованих результатів навчання.

У деяких випадках принаймні частину завдань виробничого навчання можна виконати онлайн. Наприклад, здобувачі освіти можуть провести дослідження галузі та визначити конкретні завдання, які їх цікавлять. Запропонуйте здобувачам освіти дослідницькі завдання на розв'язання професійно орієнтованої проблеми. Для відпрацювання деяких вмінь можна використати змодельовані навчальні ситуації, які відтворюють реалістичне практичне середовище в контрольованому режимі.

Заклади освіти в співпраці з роботодавцями визначають процеси та способи фіксації результатів навчання здобувачів освіти. Методи демонстрації компетентності мають якомога ближче відповідати автентичним робочим завданням та процесам, що дозволить оцінити професійні навички. Якщо це неможливо, демонстрацію та оцінку компетентності варто відкласти, відповідно змінивши навчальні плани. Залежно від обставин, можна розглянути стратегії реструктуризації навчального курсу, щоб опрацьовувати теоретично-орієнтовані модулі перед практичними, використовувати модельовані середовища з метою практики, а також відкласти підсумкове оцінювання на період очного навчання.

Звітність щодо виробничого навчання можна організувати за допомогою хмарних інструментів роботи з текстовими Google-документами.

За адресою <https://docs.google.com/document/> зі свого облікового запису G Suite for Education можна створювати документи й надавати різний рівень доступу до них різним користувачам та категоріям користувачів.

Так, у співпраці з іншими можна виконувати всі типові функції текстових процесорів, як-от форматування тексту, додавання таблиць, графічних об'єктів, списків різних видів, використання стильового оформлення для автоматичного створення змісту документу. За замовчуванням документ відкритий лише для

його автора-власника. Це можна змінити, клацнувши кнопку **Спільний доступ** (документ при цьому необхідно назвати). Можна Надати доступ користувачам і групам, вказуючи електронні скриньки певних користувачів та груп у відповідному полі. Кожен із цих користувачів може переглядати, коментувати або редагувати документ, залежно від встановлених налаштувань.

Альтернативно можна отримати посилання та поділитись ним із необмеженою групою користувачів. За замовчуванням це посилання відкрите лише для облікових записів домену G Suite for Education, проте це можна змінити при створенні такого посилання. Крім того, можна відкрити доступ у режимі перегляду, коментування чи редагування.

У контексті освітнього процесу доречно відкривати документ для:

- перегляду (наприклад, робоча навчальна програма курсу чи методичні вказівки щодо виконання робіт);
- коментування (наприклад, педагоги коментують виконані роботи здобувачів освіти або здобувачі освіти коментують текст, призначений для самостійного опрацювання);
- редагування (наприклад, спільне заповнення звіту про виробниче навчання здобувачем/здобувачкою освіти та керівником практики на підприємстві), (https://mon.gov.ua/storage/app/media/pto/2021/11/30/Zmish.navch.u.zakl.P-PT-O.30.11.pdf?fbclid=IwAR0QurJJ-mg4llWdVe5lHPab6c_EUzyCfmf7M76f3TLGqbteYLaVKfoJfg).

3. Етапи та вимоги до розроблення навчальних презентацій

Для педагогів професійно-технічної освіти фахової передвищої освіти навчальні презентації є одним із доступних і найпопулярніших електронних ресурсів. Їх використовують, щоб візуалізувати навчальний матеріал до занять і навіть щоб організувати практичне заняття або експрес-опитування. Але при використанні презентацій потрібно дотримуватися низки принципів побудови та оформлення. Вони зумовлені особливостями того, як людина сприймає інформацію з екрана. Пропоную обговорити основні правила, яких варто дотримуватися під час створення навчальних презентацій.

Почнемо з етапів створення навчальної презентації.

1 Планування:

- визначення мети;
- формування структури й логіки подачі матеріалів;
- визначення основної ідеї презентації;
- створення структури;
- збирання інформації;
- перевірка логіки подачі матеріалів.

2 Розроблення:

- структурування навчального матеріалу;
- складання сценарію презентації;
- підготовка медіафрагментів (аудіо, відео, анімація, текст);
- визначення кольору або дизайну слайдів і самої презентації;
- створення слайдів;
- робота над відповідністю текстової та графічної інформації змістові презентації;
- розроблення титульного слайда;
- налаштування анімацій.

3 Перевірка презентації

- перевірка, чи працюють усі елементи презентації;
- редагування створеної презентації (відпрацювання хронометражу, виправлення помилок, перевірка всіх гіперпосилань тощо).

Як із знання загальних етапів перейти до чіткої послідовності дій?

1 крок. Визначаємо ідею презентації

Основа будь-якої презентації — її мета .

Тому розпочати створення презентації слід не з титульного слайда чи вибору програми для оформлення, а саме з прописування ідеї, яку б ви хотіли донести до цільової аудиторії.

Як визначити ідею презентації? Занотуйте відповіді на запитання:

- В чому суть вашої промови?
- Які ідеї та думки ви прагнете донести до слухачів?
- Що ваша аудиторія має запам'ятати, коли з'явиться останній слайд «Дякую за увагу»?
- Чому вони повинні дослухати ваш виступ до кінця?

Ідею варто презентувати за цим принципом, поступово її розбудовуючи.

2 крок. Структуруємо контент майбутньої презентації

Формуючи та структуруючи контент, застосуйте 3 головні правила золотого промовця

від Саймона Сінека: «Що?», «Чому?» та «Як?».

Найкраще цю комбінацію використати так: почніть із «Чому?» та «Заради чого?», а потім перейдіть до «Що?» та «Як?».

Сформууйте 3 — 4 ключові думки, на основі яких ви вибудуєте свою презентацію.

3 крок. Малюємо сториборд

Так називається заготовка ваших майбутніх слайдів. Сториборд потрібен, щоб

змалювати майбутні слайди — чорновий варіант презентації. Навіть якщо ви не вмієте малювати, ця вправа допоможе скласти план презентації як частинки пазлів.

- Візьміть аркуш паперу та кольорові маркери.
- Пропрацюйте ключові ідеї презентації.
- Запишіть кожну з них у середині кола.
- Далі за принципом сонечка змалюйте або ж пропишіть усе, що підсилить ваші думки.
- Зберіть факти, цифри, інфографіки, ознайомтеся з останніми дослідженнями.

4 крок. Обираємо сервіс, де будемо створювати презентацію

Новітніми тенденціями у створенні презентацій:

× **Нелінійна інтерактивна презентація** -онлайн-сервер PREZI.

× **Інфографіка**: онлайн -сервер Infogr.am Vizual.Lyта, електронні ресурси Genially, Crello, Piktochart, Canva, Easel.ly.

× **Скрайбінг**: онлайн – сервер GoAnimate, Moovly, PowToon.

× **Інтерактивні картинки**: сервер ThingLink

Одні з найпопулярніших альтернатив PowerPoint — Prezi , Keynote та Google Slides. Для відео-презентацій використовуйте PowToon , Moovly , Vyond , Plotagon .

5 крок. Створюємо дизайн презентації

Оберіть кольорову палітру та шрифт, який ви будете використовувати у презентації.

Зверніть увагу на такі шрифти: Arial, Tahoma, Verdana. З нейтральних шрифтів кирилиці застосовуйте: Open Sans, PT Sans, Roboto, Ubuntu, Cuprum.

Пам'ятайте, що у всій презентації має бути не більше 5 кольорів та до 3 різних шрифтів.

• При оформленні слайда заливка фону, літер і ліній має бути переважно в спокійних і теплих тонах. Це не викликатиме роздратування і стомлення очей.

• Фрагменти, на які аудиторії треба звернути особливу увагу, можна виділити яскравішим кольором.

• На одному слайді рекомендують використовувати не більше 3 кольорів: один — для фону, один — для заголовка, ще інший — для тексту.

• Для фону та тексту потрібно використовувати контрастні кольори.

• Оптимальні поєднання кольору шрифту і фону: білий на темно-синьому, чорний на білому, жовтий на синьому.

У доборі кольорів фону та об'єктів вам допоможуть колірний круг та такі сервіси як Adobe Color CC та Color lovers . Окрему кольорову палітру можна створити за допомогою генератора кольорів. А почерпнути цікаві ідеї про оформлення слайдів можна на сайтах Behance і Pinterest .

6 крок. Застосовуємо візуальні ефекти

→ Визначившись із стилем презентації та основним контентом, використовуйте візуальні ефекти для розміщення тексту та картинок на слайдах.

→ Однак пам'ятайте, що на кожному слайді розміщують не більше 3 – 5 об'єктів.

→ Щоб об'єднати два слайди в один застосовують «ефект злиття».

→ Коли потрібно розмістити цитату або декілька картинок на слайді — «ефект мультівікон».

→ «Ефект лінзи» застосовують, коли з-поміж багатьох характеристик, виокремлюють кілька найважливіших (**правило трьох**).

→ Більше про те, як оформлювати тексти на слайдах, дізнавайтесь у відео про

правило трьох (<https://www.youtube.com/watch?v=enVpewIy7fc>)

7 крок. Напрацьовуємо власний стиль презентацій

Більшість відомих людей виводять свою ідеальну формулу створення презентацій.

Приміром, Гай Кавасакі у створенні презентації користується правилом «10/20/30», тобто

10 слайдів, 20 хвилин і 30-й розмір шрифту.

Стів Джобс був прихильником більш мінімалістичного стилю — градієнтний фон, великі зображення, мінімум тексту та елементів.

Найпопулярніші помилки

Часто у дизайні слайдів ми припускаємося тих самих помилок. Чого точно не можна робити?

- Не визначити ключову ідею та ціль презентації.
- Розміщати забагато тексту на слайдах.
- Вибирати замалий шрифт, забагато різних шрифтів або нечитабельні шрифти.
- Використовувати картинки поганої якості.

- Робити темний фон і розміщати темний текст на ньому.
- Використовувати понад 5 яскравих кольорів.
- Нехтувати правилами верстки, тобто використовувати різне форматування та інтервал.
- Залишати замало «повітря» на слайдах, коли картинки та текст розташовані близько одне до одного.
- Використовувати різні шаблони та стилі в одній презентації.
- Додавати забагато анімації. Приміром, різні переходи між слайдами.
- Дублювати текст на слайдах та у виступі.

Підсумуємо. Хороша презентація доповнює вашу розповідь, викликає емоцію та спонукає діяти. Дотримуйтесь основних вимог та яскравих вам презентацій!

4. Особливості оформлення інформаційно-презентаційного навчального матеріалу під час створення електронного навчального курсу.

Необхідність оформлення інформаційно-презентаційного навчального матеріалу виникає й під час створення електронного навчального курсу. Метою створення ЕНК є забезпечення модернізації освітнього процесу, змістове наповнення освітнього простору, надання рівного доступу учасникам освітнього процесу незалежно від місця їх проживання та форми навчання відповідно до якісних навчальних і науково-методичних матеріалів, створених на основі цифрових технологій.

При створенні мультимедійних презентацій потрібно дотримуватися таких основних правил:

- використовуються ключові слова і фрази, а не речення;
- на одному слайді виводиться одне ключове поняття;
- цифрові дані подаються у вигляді діаграм;
- теоретичний матеріал структурується та подається у схемах та організаційних діаграмах;

- теоретичний матеріал підкріплюється графічними зображеннями та відеофрагментами;
- основний зміст подається логічно та грамотно;
- діаграми і графічні зображення використовуються відповідно до поставленої мети ЕНК;
- ефекти анімації застосовуються для акцентування уваги на визначених моментах, поетапного виведення вмісту слайду на екран, для демонстрації руху або послідовності дій;
- для подання текстового матеріалу використовується шрифт з мінімальним розміром – 20 пт;
- презентація носить проблемний характер, не є точною копією лекції.

Приклади структур розроблених інформаційно-презентаційних навчальних матеріалів

https://binpo-my.sharepoint.com/:g/personal/omp_7_binpo_onmicrosoft_com/Eeb3in5cOMNlm2th5S0DLMBUopuA/DQHaqqx4ABprMcsq?e=9sAH2p

[231127472.mp4](#)

Цифрові інструменти

Цифрові інструменти, які ви готові використовувати, але потребуєте більш детального вивчення

Цифрові інструменти, які вам здавалися складними, вивчення яких потребує допомоги колег

Напишіть 1-2 пропозиції щодо покращення власної цифрової компетентності

ТЕМА 2

ПРОЄКТУВАННЯ СТРУКТУРИ ЗАНЯТТЯ З ВИКОРИСТАННЯМ МУЛЬТИМЕДІЙНОЇ ПРЕЗЕНТАЦІЇ

Рекомендовані питання для обговорення

1. Переваги використання мультимедійних технологій, зокрема інформаційно-презентаційного навчального матеріалу. Структура електронного документа.
2. Принципи дизайну та стильового оформлення презентації.
3. Оформлення текстової та числової інформації на слайді.
4. Рекомендації щодо подання графічних об'єктів (малюнок, діаграма, графік) та таблиць.
5. Доцільність використання анімації слайдів та об'єктів слайду.
6. Особливості та порядок застосування гіперпосилань. Способи збереження мультимедійних презентацій.
7. Етапи ефективного подання мультимедійної презентації.
8. Приклади мультимедійних презентацій у професійній діяльності педагога закладу П(ПТ)О.

Завдання до семінарського заняття

1. Проаналізуйте проблемні моменти використання мультимедійних технологій в освітньому процесі.
2. Зпроектуйте структуру заняття з використанням мультимедійної презентації.
3. Обґрунтуйте та наведіть приклад дизайну та стильового оформлення мультимедійної презентації портфоліо педагога П(ПТ)О.
4. Визначте оптимальний варіант подання мультимедійної презентації для активізації пізнавальної діяльності здобувачів освіти.
5. Враховуючи доцільність використання мультимедійних засобів навчання на різних типах занять, визначте найбільш ефективні для вашої діяльності.

ТЕМА 3

ПРОГРАМНІ ЗАСОБИ СТВОРЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-ПРЕЗЕНТАЦІЙНИХ НАВЧАЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ ДЛЯ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ

Рекомендовані питання для обговорення

1. **Огляд застосунків для створення нелінійної інтерактивної презентації (Prezi, Sway, Canva, Crello, Keynote, Google презентації)**
2. **Огляд цифрових застосунків для створення відео-презентацій (Powtoon, OBS Studio, Camtasia, YouTube)**
3. **Сучасні засоби візуалізації даних: інфографіка в освіті (Piktochart, Visme)**

Завдання до семінарського заняття

1. **Складіть порівняльну характеристику сервісів для створення інформаційно-презентаційного навчального матеріалу (двох на вибір)**
2. **Знайдіть та використайте цифровий застосунок для створення мультимедійної презентації, який ви ще не використовуєте у своїй професійній діяльності**

Практичне завдання. Відкрийте мультимедійну презентацію під назвою «РЕФЛЕКСІЯ Цифрові інструменти», що знаходиться у вкладці файли платформи Teams. Виконайте дублювання першого слайду, вкажіть своє прізвище та ім'я та розташуйте на передньому плані картинки програм у необхідному Вам кожному секторі. Напишіть 1-2 пропозиції щодо покращення цифрової компетентності.

Білоцерківський інститут неперервної професійної освіти

кафедра методики професійної освіти та
соціально-гуманітарних дисциплін

Модуль № 3. Дидактика професійної освіти

ЗМЗ.2. Мультимедійні презентації як складник навчально-методичного комплексу професії

(форма проведення: інтернет-лекція)

ОКСАНА ПЕТРУШАК, старша викладачка кафедри методики професійної освіти та соціально-гуманітарних дисциплін

omp_7@binpo.onmicrosoft.com

Як із знання загальних етапів перейти до чіткої послідовності дій?

→ В чому суть
вашої промови?
→ Які ідеї та думки
ви прагнете
донести до
слухачів?

01

**Визначаємо
ідею
презентації**

Саймона
Сінека:
«Що?»,
«Чому?»
«Як?»

02

**Структуруємо
контент
майбутньої
презентації**

→ Пропрацюйте
ключові ідеї
презентації.
→ Зберіть факти,
цифри,
інфографіки

03

**Малюємо
сториборд**

Prezi
Keynote
Google Slides
PowToon
Canva
Moovly
Plotagon

04

**Обираємо
сервіс**

кольорову палітру
Arial, Tahoma,
Verdana
Adobe Color CC
Color lovers
Behance
Pinterest

05

**Створюємо
дизайн
презентації**

→ ефект злиття
→ ефект
мультивікон
→ ефект лінзи

06

**Застосовуємо
візуальні
ефекти**

→ Гай Кавасакі
«10/20/30»
→ Стів Джобс
мінімалістичний
стиль

07

**Напрацюємо
власний стиль
презентацій**

<https://www.youtube.com/watch?v=enVpewly7fc>

КОМПЛЕКС ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Мультимедіа – це ...

а) це набір слайдів з елементами анімації та можливістю звукового супроводу;

б) це сукупність сучасних інформаційних технологій, що дозволять за допомогою комп'ютерних засобів відтворювати текстову, графічну, відео- та аудіоінформацію, створювати спеціальні ефекти;

в) це основні елементи презентації, які створює користувач

2. Комп'ютерна презентація – це ...

а) це набір слайдів з елементами анімації та можливістю звукового супроводу;

б) це сукупність сучасних інформаційних технологій, що дозволять за допомогою комп'ютерних засобів відтворювати текстову, графічну, відео- та аудіоінформацію, створювати спеціальні ефекти;

в) це основні елементи презентації, які створює користувач

3. Слайди – це ...

а) це набір слайдів з елементами анімації та можливістю звукового супроводу;

б) це сукупність сучасних інформаційних технологій, що дозволять за допомогою комп'ютерних засобів відтворювати текстову, графічну, відео- та аудіоінформацію, створювати спеціальні ефекти;

в) це окрема екранна сторінка, що містить текстові, графічні, відео- та звукові об'єкти, гіперпосилання.

4. Переходи між слайдами — це...

а) візуальне подання інформації з широкими можливостями налаштування;

б) подібні до анімації ефекти, які відтворюються, якщо перейти від одного слайда до наступного;

в) вибір стилю об'єкта презентації.

5. Гіперпосилання в презентації дозволяє ...

- а)* візуально подати інформацію з широкими можливостями налаштування;
- б)* здійснювати збереження зображень у файлах різних форматів;
- в)* переходити від одного слайда до іншого, до розташування в локальній мережі або в Інтернеті або навіть до іншого файлу або програми.

6. Комплексне методичне забезпечення (КМЗ) – це ...

а) документ, в якому зафіксована навчально-методична документація, навчальна та методична література, а також оптимальний набір засобів навчання, необхідних для повного та якісного вивчення всіх вузлових питань щодо теми програм теоретичного чи виробничого навчання;

б) планування, розробка та створення оптимальної системи навчально-методичної документації та засобів навчання, необхідних для повної і якісної професійної підготовки відповідно до вимог Державного стандарту ПТО та у межах робочої навчальної програми курсу;

в) сукупність предметів (об'єктів) матеріально-технічного оснащення навчального закладу, матеріально-технічного та дидактичного забезпечення навчальних дисциплін (професій), призначених для передачі та засвоєння навчальної інформації, формування практичних умінь і навичок, ефективного керування педагогом навчально-виробничою діяльністю учнів.

7. Засоби навчання – це ...

а) сукупність предметів (об'єктів) матеріально-технічного оснащення навчального закладу, матеріально-технічного та дидактичного забезпечення навчальних дисциплін (професій), призначених для передачі та засвоєння навчальної інформації, формування практичних умінь і навичок, ефективного керування педагогом навчально-виробничою діяльністю учнів;

б) документ, в якому зафіксована навчально-методична документація, навчальна та методична література, а також оптимальний набір засобів навчання, необхідних для повного та якісного вивчення всіх вузлових питань щодо теми програм теоретичного чи виробничого навчання;

в) планування, розробка та створення оптимальної системи навчально-методичної документації та засобів навчання, необхідних для повної і якісної

професійної підготовки відповідно до вимог Державного стандарту ПТО та у межах робочої навчальної програми курсу.

8. Паспорт КМЗ – це ...

а) документ, в якому зафіксована навчально-методична документація, навчальна та методична література, а також оптимальний набір засобів навчання, необхідних для повного та якісного вивчення всіх вузлових питань щодо теми програм теоретичного чи виробничого навчання;

б) сукупність предметів (об'єктів) матеріально-технічного оснащення навчального закладу, матеріально-технічного та дидактичного забезпечення навчальних дисциплін (професій), призначених для передачі та засвоєння навчальної інформації, формування практичних умінь і навичок, ефективного керування педагогом навчально-виробничою діяльністю учнів;

в) планування, розробка та створення оптимальної системи навчально-методичної документації та засобів навчання, необхідних для повної і якісної професійної підготовки відповідно до вимог Державного стандарту ПТО та у межах робочої навчальної програми курсу.

9. Комплексне методичне забезпечення навчального предмета (теми предмета) – це ...

а) сукупність засобів, що дозволяють створити для кожної теми предмета необхідну навчально-методичну документацію, розроблені засоби навчання (площинна наочність, натуральні зразки механізмів, інструкційно-технологічний матеріал, картки контролю та самоконтролю знань, умінь і навичок, засобів технічного навчання, творчі завдання тощо);

б) сукупність предметів (об'єктів) матеріально-технічного оснащення навчального закладу, матеріально-технічного та дидактичного забезпечення навчальних дисциплін (професій), призначених для передачі та засвоєння навчальної інформації, формування практичних умінь і навичок, ефективного керування педагогом навчально-виробничою діяльністю учнів;

в) планування, розробка та створення оптимальної системи навчально-методичної документації та засобів навчання, необхідних для повної і якісної

професійної підготовки відповідно до вимог Державного стандарту ПТО та у межах робочої навчальної програми курсу.

10. Освітній процес – це ...

а) методика формальної освіти, згідно з якою учень/учениця засвоює одну частину матеріалу онлайн, частково самостійно керуючи своїм часом, місцем, шляхом і темпом навчання, а іншу частину матеріалу вивчає у шкільному класі. Водночас, усі активності впродовж вивчення того чи іншого предмету логічно пов'язані між собою і, як результат, учень отримує цілісний навчальний досвід;

б) це форма навчання, що базується на використанні широкого спектра традиційних і нових інформаційних технологій та їхніх технічних засобів, які залучаються для доставки навчального матеріалу, його самостійного вивчення, організації діалогового обміну між викладачем і здобувачем освіти; це навчання на відстані, яке здійснюється за допомогою сучасних комп'ютерних і телекомунікаційних технологій у реальному часі або асинхронно;

в) інтелектуальна, творча діяльність у сфері вищої освіти і науки, що провадиться у вищому навчальному закладі (науковій установі) через систему науково-методичних і педагогічних заходів та спрямована на передачу, засвоєння, примноження і використання знань, умінь та інших компетентностей у осіб, які навчаються, а також на формування гармонійно розвиненої особистості.

ГЛОСАРІЙ КЛЮЧОВИХ СЛІВ

Педагогічна технологія (за Ярмаченко М.Д.) – сукупність засобів і методів відтворення теоретично обґрунтованих процесів навчання і виховання, що дозволяють успішно реалізувати поставлені освітні цілі.

Мультимедійна презентація – це програма, яка може містити текстові матеріали, фотографії, малюнки, діаграми та графіки, слайд-шоу, звукове оформлення і дикторський супровід, відеофрагменти й анімацію, тривимірну графіку.

Слайд – це окрема екранна сторінка, що містить текстові, графічні, відео- та звукові об'єкти, гіперпосилання.

Мультимедіа – це поєднання різних форм подання інформації: текстової, графічної, звукової, відео та ін.

Microsoft PowerPoint (повна назва - Microsoft Office PowerPoint) - це програма для створення і проведення слайдових презентацій, що є частиною Microsoft.

Інтерактивність – здатність інформаційно-комунікаційної системи активно й адекватно реагувати на дії користувача.

Анімація – це динамічний візуальний ефект, доданий до текстового або графічного об'єкта слайда (текст або зображення, що рухається, виділення кольором, іншим шрифтом тощо). Додати анімацію можна до окремих об'єктів на слайді, до слайда в цілому та групи слайдів.

Гіперпосилання – активний (виділений кольором) текст, зображення чи кнопка на вебсторінці, натиснення на яку (активізація гіперпосилання) викликає перехід на іншу сторінку чи іншу частину поточної сторінки.

КОНСУЛЬТАЦІЙНИЙ ПУНКТ

За консультаціями чи уточненнями окремих питань електронного курсу можна звернутися до викладача Петрушак Оксани Михайлівни за електронною поштою omp_7@ukr.net або у вайбер за номером +38-097-76-58-81

Ментіметр: опитування / інтерактивні презентації

<https://www.menti.com/rzphbxerwa>

Перейдіть на [menti.com](https://www.menti.com) та введіть **6323 9965**
та дайте відповідь на запитання:

* Чи використовуєте Ви мультимедійні презентації в своїй педагогічній діяльності?

*** Які існують інструменти візуалізації даних?
Наведіть приклади з власного досвіду**

<https://www.youtube.com/watch?v=H3kJ-ZsvFBQ>

ЦИФРОВА БІБЛІОТЕКА

1. Цифрова компетентність сучасного вчителя нової української школи: зб.тез доповідей учасників всеукр.наук.-практ.семінару (Київ, 12 березня 2019 р.) / за заг.ред., О.В.Овчарук. Київ.: Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України: Київ, 2019 108 с.
2. Сисоєва, С. О. Інтерактивні технології навчання дорослих [Текст]: навч.-метод. пос. / С. О. Сисоєва; НАПН Украї-ни, Ін-т педагогічної освіти і освіти дорослих. К.: ВД «ЕКМО», 2011. 320 с.
3. Технології візуалізації в сучасних освітніх трендах // Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету, № 2 (2016).-С.170-177.
4. Левченко О. М. Основи створення комп'ютерних презентацій: [Навч. посіб.] / О. М. Левченко, І. В, Завадський, І. О, Завадський. – К. : Вид. група ВНУ, 2010. – 368 с.
5. Національна онлайн-платформа з цифрової грамотності .Режим доступу: <https://osvita.diia.gov.ua/testing>
6. Програма Intel® «Навчання для майбутнього» // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://iteach.com.ua/>
7. Рекомендації щодо впровадження змішаного навчання у закладах фахової передвищої та вищої освіти <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/2020/zmyshene%20navchanny/zmishanonavchannia-bookletsreads-2.pdf>
8. Змішане навчання у закладах професійної (професійно-технічної) освіти https://mon.gov.ua/storage/app/media/pto/2021/11/30/Zmish.navch.u.zakl.P-PT-O.30.11.pdf?fbclid=IwAR0QurJJ-mg4llWdVe5lHPab6c_EUzyCfmf7M76f3TLGqbteYLaVKfoJfg
9. Інструмент самооцінювання «Колесо цифрових компетентностей» <https://digital-competence.eu>
10. Правила оформлення текстів на слайдах <https://www.youtube.com/watch?v=enVpewIy7fc>

11. Європейська рамка цифрової компетентності для освітян. URL: <https://ec.europa.eu/jrc/en/digcompedu> (дата звернення: 25.03.2021).
12. Навчально-методичний посібник для закладів професійної (професійно-технічної) освіти. Змішане навчання у закладах професійної (професійно-технічної) освіти/Оксана Пасічник, Юлія Єлфімова, Христина Чушак, Олена Шинаровська, Андрій Донець. — К.: 2021. — 92 с. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/pto/2021/11/30/Zmish.navch.u.zakl.P-PT-O.30.11.pdf?fbclid=IwAR0QurJJmg-t4llWdVe5lHPab6c_EUzyCfmf7M76f3TLGqbteYLaVKfoJfg.
13. Опис цифрової компетентності педагогічного працівника (проект) / Н. Морзе, О. Базелюк, І. Воротникова, Н. Дементієвська, О. Захар, Т. Нанаєва, О. Пасічник, Л. Чернікова // Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету. — 2019. — Вип. спецвип. — С. 1–53. URL: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/27905/1/digital%20comp%20teacher%20Morze.pdf> (дата звернення: 25.09.2021).